

Nederockerzeel laat een nieuw kerkorgel maken.

Op heden desen twintighsten dagh der maent Januarij duijsent seven hondert negen en twintigh compareerde voor mij Guilliam de Cuijper als openbaer notaris bij den Souvereijnen Raede geordonneert in Brabant geadmitteert binnen die prochie van Steijnockerseele residerende, ende in de presentie vande ghetuyghen naer te noemen, den Eerwaardighen Heere Bernardus Provost ende pastoor¹ ende persoon van Neerockerseele, gheassotieert² met Guilliam vander Weijgaerden, ende Guilliam Wouters, ~~Guilliam Boels, Jan De Becker~~ Peeter Verstraeten, Peeter Sergeijsels, respective Schepenen van Neerockerseele, item Judocus de Busscher, respective kerckmeesters, ter eendere, item Meester Jan Wauters, orgelmaecker, woonende binnen die stadt Loven, ter andere sijde, alle welcke eersten ende tweede comparanten hebben bekent ende beleden, soo sij bekennen ende belijden midts desen, geconvenieert³ ende veraccoordeert te sijn met den voorschreven tweeden comparant, Meester Orgelmaecker, tot het maecken van een orgel inde prochiale kercke van Neerockerseele in forme ende maniere alst volght :

1. ten eersten een Bourdon⁴ spreckende op acht voet, de basen van houte peijpen:
2. ten tweeden prestant vier voet suiijver engels ten⁵.
3. fluijt vier voet.
4. quindt fluijt drij voet gesneden.
5. sexquialteren twee pijpen, gesneden op eenen voet en halff.
6. octave twee voeten.
7. mixture drij dobbel, beginnende van octave eenen voet.
8. cijmbal twee dobbel, beginnende van de octave eenen voet de quint
9. cornet vierdobbel.
10. siffelt⁶ superius.
11. trompet, gesneden op acht voet dobbel bleck ventiel ende achtergael.

drij blaesbalcken, wel geconditioneert ider van vier voeten ende een halff lanck.

Item een engels clavlier⁷ "dat is de leghste octave, gans vuijt van fildereethout (?), het secret⁸ te maecken met een plaetsen om te stellen noch een andere register van tonghe⁹ werck volgens gelieffte # het clavlier te maecken licht ende gemaeckelijck om te toetsen weijnigh deur vallende, met den ringh te sitten tegen de venster.#

Hier naer volgens de conditien op de welcke den voorschreven meester Jan Wauters, tweeden comparant, sal maecken het voorschreven orgel.

1. ten eersten de grooten pijpen geslaeghen, de clijn getrocken met de persse.
2. dat hij tweeden comparant acceptant imprest¹⁰ sal maecken drij stomme pijpen voor het monster ses voeten hoogh, becleedt van voeren met engels ten.

¹ den persoon : synoniem voor 'de pastoor'.

² geassotieert : geassocieerd.

³ geconvenieert : overeengekomen.

⁴ bourdon : diepste baspijp in een orgel (pijp met de laagste bastonen).

⁵ ten : tin (na dit woord moest er niets ingevuld worden).

⁶ siffelt : verschrijving van 'sifflet'.

⁷ clavlier : clavier.

⁸ secret (secret) : windlade of -kast, waarop de orgelpijpen staan.

⁹ tonghewerck : een labiaal onderdeel van een orgelpijp, dat tot trilling komt als de pijp wordt aangeblazen.

¹⁰ imprest : op voorhand; voorafgaandelijk.

3. de stoff van de pijpen sal wesen bealvens¹¹ dat de prestant voorschreven sal sijn van suiijver engels ten van viertien pondt engels ten, gemengelt met hondert pondt loedt.
4. Dat den voorschreven tweeden comparant de orgel sal goet houden op sijnen cost twee jaeren lanck naer dat sal behoorelijck in de kercke gestelt ende geapprobeert sijn midts dan den cost te hebben.
5. dat het secret van goet ende droegh hout, daer toe behoorende, sal gemaect sijn sterck ende niet vernepen.
6. Dat den meester als hij de orgel in de kercke sal stellen, sal hebben ten tijde van een maent lanck, daeghelijckx voor sijnen coste ende dranck ses stuijvers ende niet meer.
7. Als de orgel sal van meesters ~~orgelmaecker~~ daer toe geroepen, sal geceurt¹² worden, het selve geschieden sal tot last ende coste vande kercke.
8. Dat den voorschreven acceptant, tweeden comparant, het orgel sal maecken ende stellen in de kercke van Neerockerseele om ende voor de somme van acht hondert ende sestigh guldens courant gelt, alles vrij, behoudelijck dat in dese conditien expresselijck is vuytgedruckt.
9. Welcke orgel sal moeten in staet ~~sorge~~ gestelt wesen voor Kersmisse van dese jaere seventhien hondert negen en twintigh ofte andersints voor elcke maent langer getrocken, sal minder hebben een pistoel, vuytgenoemen ter ~~eenighe~~ oorsaecke van sieecten ter attestatien van doctoen, van welke somme van achthondert sestigh guldens de eerste comparanten aen den tweeden comparant geloeven deughdelijck te tellen hondert vijfftygh guldens binnen den tijdt van vierthien daeghen naer datum deser ende hondert guldens te Sintte Jansmisse nue¹³ eerst commende ende voorder als wanneer de orgel teenmael sal gemaect ende geapprobeert sijn twee hondert vijfftygh guldens, ende als den tijdt sal vuyt sijn van het voorschreven orgel goet te houden ten volle te betaelen.

Alle voorschreve conditien de voorschreve comparanten geloeven voor goet, vast ende van weerde te houden ende hun daer naer wedersijts te reguleren onder verbindt¹⁴ van hunne respectieve persoonen ~~ende goederen~~ als momboir vande kercke, ten dien eijnde constitueren onwederroepelijck alle thoonders deser om in hunne qualijt, naem ende wegen te gaen ende te compareren voor den Souvereijnen Raede van Brabant ende alomme elders om aldaer den innehoude te vernieuwen ende herkennen, mede den gebreckelijcken vrijwilligh te doen ende te laeten condemneren met costen sonder voorgaende daghement.

#Coram testibus sequentibus¹⁵.

F. Thomas van Gobbelschroij ord: Praed: organista.

G. Huijsmans, vicepast(or) in Neerockerseel¹⁶

Franciscus Bernardus Provoost, pastoor en persoon van Neerockerseel.

Gillam Vanden Weygaerden, schepen, kerckmister.

G. Wouters, schepene.

Peeter Verstraten, schepen.

¹¹ bealvens : behalve; met uitzondering van

¹² gecendt : gezonden (zenden).

¹³ nue : nu.

¹⁴ onder verbindt : onder verbintnisse.

¹⁵ testibus sequentibus : de volgende getuigen.

¹⁶ De schijnbare 'e' achter Neerockerseel is de uitloper van Judocus.

Peeter Sergijsels, schepen.
Judocus De Beusscher, kerkmeester.
Jan Wauters, orgemaker.
G. D. Cuyper, not(ariu)s pub(licus).

The image shows a fragment of a handwritten document in Dutch, written in cursive. The text is arranged in several lines, with some names and titles clearly legible. The visible text includes:

- ... van
- ... Provoost pastoor en schepen van
- ... metwoonkerk
- ... G. D. Cuyper
- ... Peeter Sergijsels Schepen
- ... Judocus de Beusscher kerkmeester
- ... Jan Wauters orgemaker
- ... G. D. Cuyper not(ariu)s pub(licus)